

Afförd den 27 / 12 1828
till No 23017 / 1
J. G.

DIREKTIONEN

för

STÄDERNAS ALLMÄNNA BRANDSTODS-BOLAG I FINLAND

Brandförsäkringsbrevet expedieradt till agenten den

antager härigenom, under N:o 16091, till försäkring emot brandskada, åskslag och explosion, för ett värde af Två tusen ett hundra (2,100) finska mark, nedannämnda byggnader å gården N:o från Kyrkohuset i andra kvarteret af staden Kristine- stad, tillhörig handlanden Karl Gustaf Romström

..... samt fastställer årliga inträdesafgiften därför till följande belopp, att uti fem års tid erläggas, nämligen:

För huset N:o 1, värdt och försäkradt för 1800 mark, till 13:86
N:o 2 — — — — — 300 — — 2:10

Summa årlig afgift i finska mark 15:96 penni.

Och kommer denna försäkringsrätt, på de vilkor och med de inskränkningsar Hans Kejsersliga Majestäts den 27 Oktober 1885 för bolaget förnyade Nådiga Reglemente bestämmelser, att vara gällande ifrån klockan 6 e. m. den 26 dennes, då värderingshandlingarna i behörigt skick jämte inträdesafgiften för första året till bolagets agent inkommit. Helsingfors, den 31 juli 1890

Alex Lind

Magnus Gade

Uwe

N:o 16091

Di exemplar.

W. L. ...

Bokf. ...

23,0 17.

Utdrag ur Hans Kejsrerliga Majestäts förnyade Nådiga Reglemente för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, gifvet den 27 Oktober 1885.

§ 5. Vidtager försäkringshafvare förbättring å egendom, som är i bolaget försäkrad, vare berättigad att efter anmälan hos vederbörande agent, äfven utan att föreskrifven värdering egt rum, förbättringen under byggnadstiden i annan assuransinrättning försäkra, dock icke för längre tid än ett år, räknadt från den dag berörde anmälan skett. Men sedan arbetet slutförts eller förenämnda tid tilländalupit, åligger försäkringshafvare att, såframt han derefter vill i bolaget eller annan försäkringsanstalt åtnjuta försäkring för den verkställda förbättringen, vid det i § 6 stadgade äfventyr, egendomen till ny värdering, enligt § 9, oförtöfvadt anmäla.

§ 6. För den del af det egendom åsatta värdet, som icke blifvit i bolaget försäkrad, må egendomen i annan assuransinrättning försäkras, men finnes den derstädes försäkrad till högre belopp, vare försäkringsrätten i bolaget förverkad, inteckningshafvares rätt dock bevarad, på sätt i § 43 är stadgad.

§ 9. Är till försäkring anmäld egendom belägen i stad, skall agenten senast å tredje dagen efter den, då ofvan nämnda handlingar blifvit till honom inlemnade, ej allenast på stället öfvertyga sig om att beskrifning och planteckning äro med verkliga förhållandet öfverensstämmande, samt rätta möjliga förefunna oriktigheter, utan och föranstalta om värdering af egendomen genom nedannämnde värderingsmän. Denna värdering skall grundas på de för tiden å orten vanliga prisen på byggnadsämnen och arbeten af ifrågakomma slag äfvensom å husets dåvarande skick, utan att det inflytande, som husets läge och atkastning kunna utöfva på dess värde, dervid får tagas i beräkning. Det sålunda bestämda värdet insätter agenten i jemna tiotal mark i beskrifningen.

Vid inträffad meningsskiljaktighet emellan värderingsmännen bör hvarderas åsigt intagas i instrumentet; och vare den mening gällande, som af agenten biträdes.

För hvarje värdering erhåller såväl agent som värderingsmän enhvar i arvode fyra mark af försäkringstagaren.

Till förrättande af de värderingar i städerna, som omförmålas i detta reglemente, anställas i hvarje stad två värderingsmän jemte två suppleanter, alla edsvorne, hvilka för ett år i sänder väljas af de i staden bosatte bolagsmännen. Valet, hvarvid de väljandes röster beräknas efter hufvudtalet, förrättas inför magistraten inom November månad efter derom förut skedd kungörelse. Men inställa sig icke vid slikt val åtminstone fyra bolagsmän, eger magistraten utse både värderingsmän och suppleanter för det följande året.

Vid skeende värderingar skola värderingsmännen på agentens kallelse infinua sig å förrättningsstället, men är någon af dem jäfvig eller annars hindrad, eger agenten tillkalla någon af suppleanterne.

§ 10. Är egendom, som till försäkring anmäles, belägen å landet, skall ofvan omförmålda syn och värdering i närvaro af agenten eller, i fall han är förhindrad, den han eller direktionen dertill förordnat, fördersammast verkställas af två utaf agenten utsedde, å orten bosatte sakkunnige och trovärdige personer. För förrättningen tillkommer agenten och värderingsmännen af sökanden i arvode enhvar fyra mark samt dessutom skäligh reskostnads ersättning.

§ 11. Åtnöjes icke försäkringstagare eller direktionen med det af värderingsmännen egendomen åsatta värde, må dess bestämmande, der ej annan öfverenskommelse träffas, öfverlemnas till kompromiss. Vill försäkringsökande af slikt förmån sig begagna, anmäla derom hos agenten senast å andra dagen efter det han erhållit del af förrättningsmännens utlåtande; och åligger det agenten att, då försäkringshandlingarne enligt § 12 till direktionen insändas, jemväl anmäla, om försäkringstagare väd-jät till kompromiss.

Omförmålda kompromiss bildas sålunda, att direktionen sjelf eller genom vederbörande agent utser två, försäkringsökanden likaledes två och de fyra sålunda valde ledamöterna gemensamt en femte ledamot, som tillika är kompromissens ordförande. Föreña sig icke minst tre af de först utsedde ledamöterna i valet af den femte, tillsättes han genom lottnings emellan dem, å hvilka de väljandes röster fallit. Kompromissen, hvars ledamöter skola vara sakkunnige, välkände och på orten bosatte ojäfvige män, sammanträder å det ställe, der den till försäkring anmälda egendomen finnes; och kommer i de tvistiga delarna att förblifva vid kompromissens utslag, som bör innehålla utlåtande äfven om kostnaden för kompromissen och hvem densamma skall drabba.

§ 12. Sedan värdering af den till försäkring anmälda egendomen skett, åligger det agenten att med ledning af den reglementet vidfogade tariff uträkna och särskildt för hvarje byggnad anteckna den inträdesafgift, som af försäkringstagaren skall erläggas. Vill försäkringstagare fullfölja ansökningen, skall han till agenten emot qvitto inbetala ett års inträdesafgift, om hvars belopp han är berättigad att senast andra dagen efter värderingens slutförande hos agenten erhålla underrättelse. Försäkringshandlingarne sändas derefter af agenten jemte eget utlåtande ofördröjligen till direktionen, hvilken slutliga bestämmandet af inträdesafgiftens belopp jemväl tillkommer.

§ 13. Då bruk, fabrik eller annan industriell inrättning anmäles till försäkring, bör beskrifning, förutom hvad uti tillämpliga delar ofvan stadgats, särskildt för hvarje hus, upptaga och innehålla uppgift jemväl om beskaffenheten af derstädes uppställda maskiner äfvensom husets inredning. Agenten insänder genast handlingarne till direktionen, som derefter till besigtningens och värderingens förrättande utser en eller flere, helst å orten bosatte sakkunnige personer. Kostnaden för sådan besigtning och värdering gäldas af sökanden.

§ 17. Har direktionen af en eller annan orsak nedsatt inträdesafgiften, återfår sökanden, vid det försäkringsbrevet till honom utlemnats, hvad han till agenten inbetalt utöfver det af direktionen fastställda beloppet. Är åter afgiften af direktionen förhöjd, skall sökanden, derest han det oaktadt vill i bolaget kvarstå, inbetala det bristande beloppet till agenten, som derförinnan ej må utgifva försäkringsbrevet.

Åstundar försäkringsökanden från bolaget afgå, sedan han genom agenten erhållit kännedom om förenämnde, af direktionen fastställda förhöjning af inträdesafgiften, vare dertill berättigad, men gifve sådant agenten tillkänna innan klockan sex eftermiddagen nästföljande söcknedag, då all vidare försäkringsrätt för den uppgifna egendomen upphör. I detta fall äfvensom då ansökt försäkring af direktionen icke bifalles, återfår sökanden nio tiondedelar af den emellertid inbetalda inträdesafgiften samt vare från all vidare förbindelse och ansvarighet till bolaget, deribland äfven från erläggandet af tilläfventyrs under försäkringstiden utskrifven extra afgift, befriad.

§ 18. Rättighet till skadeersättning inträder klockan sex eftermiddagen af den dag, då afgiften till agenten erlagts; lika-så förbindelse att utgöra extra afgifter, föranledda af brandskadador, som inträffat efter det försäkringsrätten inträdde.

Försäkringsrätt åtnjutes för det af värderingsmännen åsatta värdet, intill dess ärendet af direktionen slutligen afgjorts och dett beslut försäkringstagaren delgifvits; åliggande det likväl försäkringsökanden att inom den tid, som direktionen finner skäligt för hvarje särskild ort bestämma och hvilken bör ingå uti det i § 12 omförmålda qvitto, hos agenten om förhållandet göra sig underrättad, vid äfventyr att försäkringsrätten efter det nämnda tid tilländalupit åtnjutes endast för det af direktionen antagna beloppet, äfven om direktionens beslut icke blifvit försäkringsökanden delgifvet.

Underlåter försäkringsökande att erlagga den af direktionen bestämda förhöjning å inträdesafgiften, åtnjute så länge underlåtelsern varar försäkringsrätt endast i det förhållande, hvori det inbetalda beloppet står till den af direktionen fastställda inträdesafgiften.

§ 19. Derest försäkringsökande, som i § 13 omförmåles åtnöjes med den af direktionen fastställda inträdesafgift, vidtager försäkringsrätten så snart denna afgift af sökanden till agenten inbetalts, då jemväl försäkringsbrevet till honom utgifves.

§ 20. Har i bolaget försäkradt hus genom tillbyggnad eller förändring eller till följd af på orten inträdde varaktigt pristegring å arbete och byggnadsförnödenheter fått högre värde än det, hvartill det är försäkradt, kan husets egare erhålla motsvarande förhöjning af husets försäkringsbelopp. Med ärendets behandling och erläggandet af den förhöjda afgift, som dervid kan ifrågakomma, förfäres på sätt angående ny försäkringsmeddelande är stadgad. Ny planteckning erfordras dock endast i fall afvikelse från förut inlemnad planteckning genom tillbyggnaden eller förändringen inträffat.

§ 21. Nedsättning af försäkringsbeloppet jemte motsvarande nedsättning af afgifterne beviljas delegare i bolaget på samma sätt och under enahanda vilkor, som om han, efter hvad i § 28 stadgas, afginge ur bolaget för den del af värdet, hvilken genom nedsättningen försvinner. Är lägenheten intecknad, styrke egaren att den ej häftar för större skuld, än det värde, som efter nedsättningen återstår, eller vise inteckningshafvares bifall till den åskade nedsättningen.

Oberoende af egarens ansökan, må direktionen förordna till nedsättning af åsatt försäkringsvärde om försäkrad egendom till följd af ålder, vanvård eller andra orsaker i märklig mon under samma värde nedgått; dock skall försäkringstagare om denna åtgärd underrättas och vare berättigad att, der han med nedsättningen icke åtnöjes, öfverlemnna sakens pröfning och afgörande till kompromiss.

§ 22. Har annan förändring i försäkradt hus eller uti dess granskap skett af den beskaffenhet att densamma, utan att inverka på husets försäkringsvärde, kan enligt tariffen föranleda till förhöjning eller nedsättning af inträdesafgiftens senast fastställda belopp, må den inträffade förändringen medföra sådan påföljd dock endast för hus, hvars försäkringsbelopp uppgår till fyratusen mark eller derutöfver.

§ 23. Vill bolagsman med försäkrad egendom vidtaga förändring, som kan anses öka eldfarligheten, eller önskar han begagna eller låta begagna sådan egendom till eldfarlig handtering, som ej kan anses tillhöra det ändamål, för hvilket densamma är anlagd och hvilket vid försäkringen uppgifvits, anmäla derom skriftligen, antingen omedelbart eller genom agenten, hos direktionen, hvilken pröfvar om förändringen kan medgifvas och om den bör föranleda till förhöjning af inträdesafgiften samt i slikt fall, sedan syn å stället efter omständigheterna förrättats, bestämmer beloppet af förhöjningen. Underlåter försäkringstagare sådant, erlagge för hvarje år från den tid förändringen vidtagits tills föreskrifven anmälan skett fyra gånger den förhöjning i afgift, som i följd af förändringen betalas bör och vare derjemte, om eldsvåda af densamma förorsakas, underkastad den i § 42 mom. 2 stadgade påföljd.

Direktionen må jemväl i förekommande fall föreskrifva husegare att inom viss tid förändra eller undanskaffa eldfarlig inrättning eller eldstad, som i förut försäkradt hus obehörigen tillkommit och pröfvas vara värdig, vid äfventyr att försäkringsrätten eljest upphör att vara gällande, intill dess den meddelade föreskriften blifvit fullgjord.

Agenten tillhör såväl att vaka öfver efterlefnaden af ofvan berörde föreskrifter, som ock att, då inträffad förändring hos honom tillkännagifves eller han om densamma eljest erhål-

M^e 3/90
53

Årh. 30 juli 1890 meå fukt 14:70

Am. d.
W. Ruuska

M. H. L.

Till försäkring uti Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland anmäler undertecknad härmed det den konom tillhöriga åbygggnad i Kristinestad med vederbörligt tillstånd uppförd å det såkal

Agenten
i
KRISTINESTAD
för
Städernas Allmänna Brandstodsbolag
i
FINLAND.

Till Direktionen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

Kristinestad den 26. juli 1890.

16091

Gål 14.70

Härmed det har äran ödmjukast till Direktionen infända Handlanden Karl Gustaf Romströms försäkrings handlingar för dess i denna stads Andra kvarter på öfvergränd å kyrkberget belägna gård, med ödmjuk anhållan att denna lägesohet måtte till försäkring i Bolaget intagas. Första årets inträdesafgift bifogas i en postremissvett, utgörande Smk 14.70 penni.

Kardammatt
Gust. Heuberg.

Summa Mark 2100. 2100.

id.
ut
på
sta
um
tti.
and
msman
irk
nde
männan

70.

Utdrag ur Hans Kejsrerliga Majestäts förnyade Nådiga Reglemente för Städernas Allmänna Brand-
stödsbolag i Finland, gifvet den 27 Oktober 1885.

§ 5. Vidtager försäkringshafvare förbättring å egendom, som är i bolaget försäkrad, vare berättigad att efter anmälan hos vederbörande agent, äfven utan att föreskrifven värdering egt rum, förbättringen under byggnadstiden i annan assurancesinrättning försäkra, dock icke för längre tid än ett år, räknadt från den dag berörde anmälan skett. Men sedan arbetet slutförts eller förenämnda tid tilländalupit, åligger försäkringshafvare att, såframt han derefter vill i bolaget eller annan försäkringsanstalt åtnjuta försäkring för den verkställda förbättringen, vid det i § 6 stadgade äfventyr, egendomen till ny värdering, enligt § 9. af förtäfvadt anmäla.

§ 17. Har direktionen af en eller annan orsak nedsatt inträdesafgiften, återfår sökanden, vid det försäkringsbrevet till honom utlemnas, hvad han till agenten inbetalt utöfver det af direktionen fastställda beloppet. Är åter afgiften af direktionen förhöjd, skall sökanden, derest han det oaktadt vill i bolaget kvarstå, inbetala det bristande beloppet till agenten, som derförinnan ej må utgifva försäkringsbrevet.
Åstundar försäkringsökanden från bolaget afgå, sedan han genom agenten erhållit kännedom om förenämnde, af direktionen fastställda förhöjning af inträdesafgiften, vare dertill be-

N° 3/90
53

Antk 30 juli 1890 onca punkt 14:70
Antk: *W. Ruuska*
Mhl-4

Till försäkring uti Städernas Allmänna Brandstödsbolag i Finland anmäler undertecknad härmedelst den konom tillhöriga åbyggnad i Kristinestad med vederbörligt tillstånd uppförd å det såkallade Kyrkoberget vester om Rådhuset på öfri grund. I fråga varande åbyggnad är uppförd på en tomt af omkring 980 alnars arealvidd och ligger på 1240 alnars afstånd från sjö, 177 alnar från stadens allmänna brunn samt har på gården brunn med tillräcklig vatten-tillgång. Å stället befintliga brandredskap utgöras af 2 brandstegar, 2 brandhakar, 2 brandämbar, hvilka äro märkta med egarens namn.

	Härde i Mark	
	af under- tecknad egare	af värde- ringsmännen
<p>Åbyggnaderna, som till försäkring anmälas och hvilkas läge bilagde plantekning närmare utvisar äro:</p> <p>N° 1. Fått boningshus af timmer i godt stånd uppfördt år 1840 brädfordradt och måladt med slampfärg under tak af pertor. Huset som är 16½ alnar långt 9 alnar bredt 9 alnar högt från marken till takkammen består af en vining med tre boningsrum innehållande tillsammans två kakelugnar uti nischer och en köks-spisel med stekugn och kella; därtill en af korsvirke och bräder uppförd veranda värderas jemte stenpat till</p>	1800.	1800.
<p>N° 2. En uthusbyggnad af korsvirke och bräder i godt stånd uppförd år 1882, målad med slampfärg under tak af bräder. Huset, som är 12½ alnar långt, 6 alnar bredt och 6½ alnar högt, innehåller magasin vedlides och afträde med spillningskast värderas till</p>	300.	300.
Summa Mark	2100.	2100.

Sammandrag af förestående värden:	
Huset N ^o 1.	1800. 1800.
" N ^o 2.	300. 300.
Summa Mark.	2100. 2100.

Utom ofwan upptagna till försäkring
anmälda hus finnes ingen annan byggnad
i tomten

Ågon eldfarlig inrättning finnes ej på tomten
eller i tillstötande hus.

På gården finnes trädgård med förtääd

Kristinestad den 24 Juli 1890
Karl Gustaf Romström
Handlande

Säkerhetsbesigtigadt och värderadt, samt att den i instrummentet
upptagne brandredskap finnes på stället att tillgå och är i behörigt skick,
intygga. Kristinestad, den 25. Juli 1890.

Gust. Stenberg.

Gustaf Fr. Hardman

Joh. Emil Strandberg

Att virket och ^{det} spisar materialet uti omstående
instrummentet beskrifvas byggnaderna är godt och
dagverks höftnaderna vid deras uppförande äro
öfverensstämmande med å arken gångbara
priser, intygga. Kristinestad, den 26. Juli 1890.

Gust. Stenberg
Agent.

Beskrifning.

Tomten är ofri grund i andra kvarteret. Dess innehåll samt
derå befintliga byggnader äro i värderingsinstrumentet närmare beskrif-
na. - a inkörsport, b gångport, c brunn, d staket.

Utom stadens linie på ofri grund.

- A En-vånings träd hus.
- B Dito — dito
- C Dito — dito
- D Dito — dito
- E Uthus af korsvirke och bräder
- F En-vånings träd hus.
- G Dito — dito
- H Två vånings sten hus.
- J Uthus byggnad af korsvirke och bräder
- K Dito — dito
- M En-vånings träd hus.
- N Dito — dito
- R Dito — dito.

Tomten N° 124 i andra kvarteret

- L Uthusbyggnad af stock
- O En-vånings trädhus
- P Uthusbyggnad af stock
- Q En-vånings träd hus.

Åfståndet byggnaderna emellan på tomten är:

Från huset N° 1 till huset N° 2. 34 alnar

Åfståndet från byggnaderna vid samma tomtes yttre
linie till närmast kringliggande hus:

Från huset N ^o 1 till huset A	13/4 alnar
" " N ^o 1 " " B	2 1/4 "
" " N ^o 1 " " C	20 "
" " N ^o 1 " " D	23 "
" " N ^o 1 " " E	29 1/2 "
" " N ^o 1 " " F	3 1/2 "
" " N ^o 1 " " G	40 "

Från huset N ^o 1 till huset H	46 alnar
" " N ^o 1. " " J	49 "
" " N ^o 1. " " K	51 1/2 "
" " N ^o 1. " " L	55 "
" " N ^o 1. " " M	56 "
" " N ^o 1. " " N	66 "
" " N ^o 1 " " O	68 "
" " N ^o 1 " " P	83 1/2 "
" " N ^o 1 " " Q.	87 "
" " N ^o 2 " " E	8 "
" " N ^o 2 " " J	10 "
" " N ^o 2 " " B	30 "
" " N ^o 2 " " A	34 "
" " N ^o 2 " " CahD	40 "
" " N ^o 2 " " K	45 1/2 "

Utträkning på årliga inträdesavgiften i Stådernas allmänna Brandstodsbolag för gårderna på öfvergrund å Kyrkberget i andra kvarteret i denna Kristinestad, tillhörig handlanden Karl Gustaf Romström.

Det godkända för försäkringsbeloppet i Mark	Avgift för 1000 Mark försäkringsbeloppet	Årliga inträdesavgiften	
		Mark per	Mark per
1800.	7. 70	13	86
	Summa	7. 70	14. 60.
300.	7. "		
	Summa	7. "	2. 10.
Summa 2100.			15 96
		Summa årlig inträdesavgift	14. 70.

Kristinestad, dag som oöfvan
C. G. Romström

Förestående plantekörnings och därtill hörande uppsättningens riktighet bekräftar. Kristinestad, den 26. juli 1890.
Gust. Hemberg.

Kristinestad, den 26. juli 1890.
Gust. Hemberg.

86
86
746

18
86
86
46

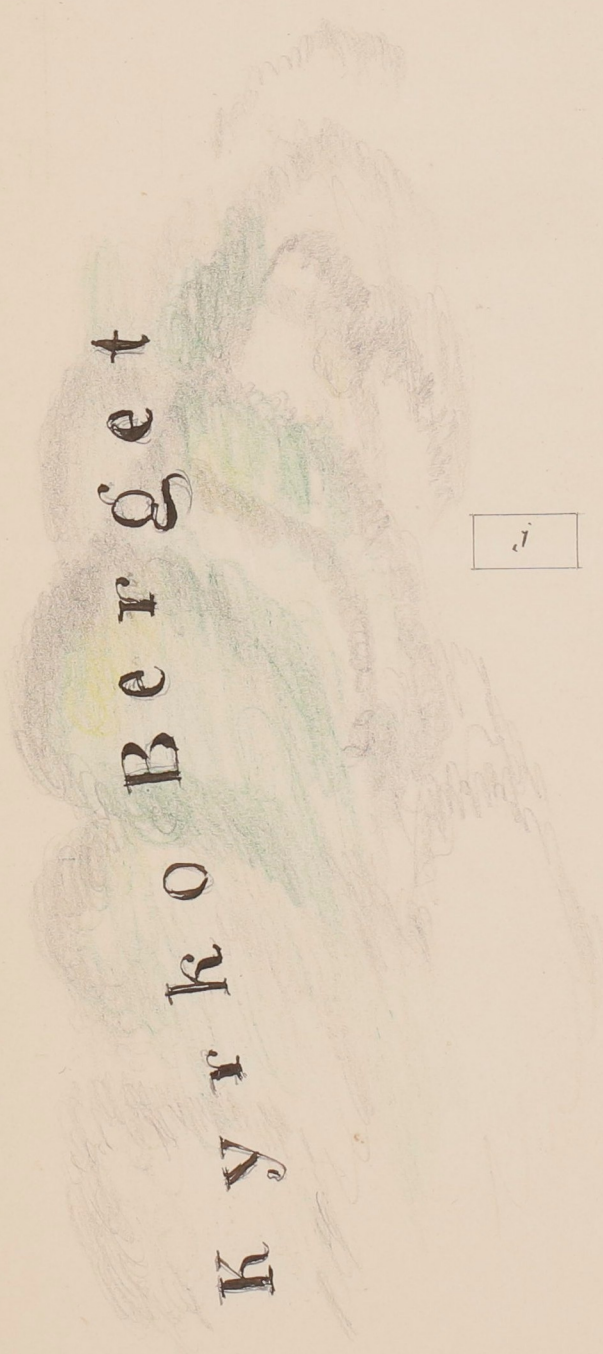
126
13
86

Plan-teckning.

af äbyggnadernas läge i Sandheden Carl Gustaf Romströms ägande tomt
på ofriggrund i 2de Quartieret af Kristinestad, samt dertill gränsande hus

KyrkoBergget

Alnar.

Fors N° 16091

n: 9 / 1900
50

an

År 1900 den 18 September har undertecknad Brandstodsbolagets Agent med biträde af *Hauptausseher Jakob W. Olin* och *Konrad Sundman*, i det afseende § 25 af Reglementet för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, gifvet den 27 Oktober 1885, omförmäler, besigtigat gården N:o *ofri* vid *Kyrkohuset* i *II* kvarteret af Kristinestad, hvilken gård för närvarande eges af *Frøysa Amanda Wallenius*, samt dervid funnit gården till alla delar väl underhållen och i lika godt stånd, som då den under N:o 16091 blifvit i berörde bolag till försäkring antagen, så att dess assuransvärde 2100 mark i guld anses vara oförändradt; äfvensom någon sådan förändring med gården och dess grannskap icke inträffat, som kunde verka å sednast fastställda årsafgift; hvilket, samt att brandredskapen, bestående af *två brandtegar, två brandkattor och två brandämbar*

jemväl finnas att tillgå, intyga: Ort och tid som ofvan.

J. W. Olin *Konrad Sundman*

Med förestående förrättning förklarar jag mig nöjd. Ort och tid som ofvan.

Amanda Valenius

au

År 1910 den 24 November har undertecknad Brandstodsbolagets Agent
 med biträde af Byggnästarer Emil Holmström och
 Handlanden Konrad Sundman i det afseende § 25 af Regle-
 mentet för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, gifvet den 27 Oktober
 1885, omförmäler, besigtigat gården No ~~16091~~ på afri grund i
 andra kvarteret af Kristinestad, hvilken gård för närvarande eges
 af Idjenarinnan Amanda Wallenius samt dervid funnit går-
 den till alla delar väl underhållen och i lika godt stånd, som då den under
 No 16091 blifvit i berörde bolag till försäkring antagen, så att dess assu-
 ransvärde 2100 mark i gold anses vara oförändradt; äfvensom någon sådan
 förändring med gården och dess grannskap icke inträffat, som kunde verka å
 sednast fastställde årsafgift; hvilket, samt att brandredskapen, bestående af
 två brandstegar, två brandkattar och två
 brandaubare

jemväl finnas att tillgå, intyga. Ort och tid som ofvan.

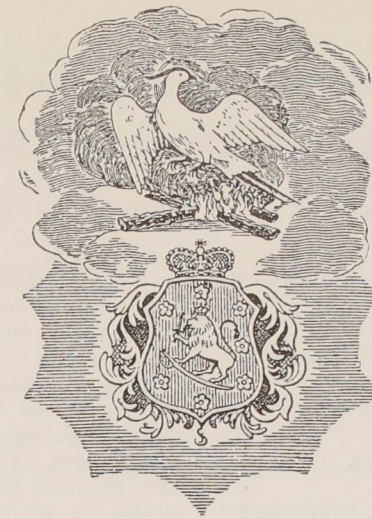
W. Nygren
 Emil Holmström Konrad Sundman

Med förestående förrättning förklarar jag mig nöjd. Ort och tid som ofvan.

Amanda Wallenius

No 16091

Stämpelskatt Fmk _____ :

Försäkringstagaren uppmärksamgöres på att, om den försäkrade egendomens värde är större än det i försäkringsbrevet angifna, är försäkringstagaren själfassuradör för skillnaden mellan husens faktiska värde och deras försäkringsbelopp. Se §§ 20 och 34 i bol. reglemente.

BRANDSTODSFÖRENINGEN

STÄDERNAS ALLMÄNNA BRANDSTODSBOLAG I FINLAND

antager härigenom, under N:o 16,091 till försäkring emot brandskada, åskslag och explosion, för ett värde av Tiötusen etthundra

(10,100) finska mark, nedannämnda byggnader

å gården N:o Kyrkoberget i 41:sta kvarteret och 2:dra stadsdelen av staden Kristinestad, vilka byggnader tillhöra jungfru Edmanda Wallenius,

samt fastställer årliga inträdesavgiften därför

till följande belopp, att uti fem års tid ^{beräknats} erläggas, nämligen:

För huset N:o	1,	värt	10,400	försäkrat för	8,600	mark, till	69:32
N:o	2		1,800		1,500		9:30
N:o							

Nutidsvärdet:

N:o 1 - Emp 20,800
" 2 " 3,600

Summa årlig avgift i finska mark 78:62 penni. 393:10

Och kommer denna försäkringsrätt, på de villkor och med de inskränkningar, som det för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland den 27 oktober 1885 utfärdade reglemente samt de den 17 december 1891, den 11 november 1897, den 4 oktober 1900, den 15 oktober 1903, den 28 juli 1909 och den 17 augusti 1915 däri fastställda ändringar bestämma, att vara gällande från klockan 6 e. m. den 26 sistlidne maj varemot det för egendomen tidigare under N:o _____ utfärdade brandbrevet annulleras.

Helsingfors, den 2 juni 1921.

Direktionen.

N. B. Protander

N:o 16,091.

P. Pi. exemplar.

N° 16091

Tillskotts försäkring

Till försäkring uti Brandstadsföreningen Städernas Allmänna Brandstadsbolag i Finland, anmäler under-tecknad härmedelst äbyggnaden, uppförd å det s.k. Kådhusberget, vester om Kådhuset i II stadsdelen å 41ste kvarteret af Kristinestad, hvilka äbyggnader här-förinnan äro i bemälda bolag under N° 16091, till försäkring emot eldskada antagne men, nu genom åtagade material- och arbetskostnader erhållit högre värde.

I frågarörande byggnader äro utförda å en kvadrat af omkring 345 kvadratometers arealvidd; på ett afstånd af 105 meter från stadens allmänna brunn samt har på takten brunn med tillräcklig vattentillgång och försedd med följande brandskyddsåtgärder: två brandstegar, två brandbakar och två branddämpare.

Förändring i värde		Värde i mark	
Tidigare värde	Nuvarande värde	Tidigare värde	Nuvarande värde
1800	20800	10400	20800
300	3600	1800	3600
2100	24400	12200	24400
1800	20800	10400	20800
300	3600	1800	3600
2100	24400	12200	24400

Utän af annan upptagna till försäkring anmälda hus, finnes ej någon annan byggnad på tomten.
 Någon eldfarlig inrättning finnes ej på tomten eller i dess närhet.
 Trädgård eller träd finnes ej på tomten.

Utdrag ur reglementet för Brandstods-föreningen Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

Fastställt den 17 augusti 1915.

§ 3. Bolaget antager, med nedannämnda undantag, till försäkring: 1) hus och byggnad inom Finland, belägna i stad eller köping med ordnat byggnads- och brandväsende; 2) stadskommun tillhörig byggnad, belägen i omedelbar närhet av staden och uppförd i enlighet med dess byggnadsordning; 3) det, som i försäkrat hus finnes tak-, golv- eller väggfast, inbyggt eller inmurat; samt 4) till försäkrat hus hörande port, plank eller staket.

§ 4. Däremot antages icke till försäkring: 1) förfallet hus samt byggnad, som till följd av sitt byggnads sätt är synnerligen eldfarlig; 2) teaterhus ävensom byggnad, inrymmande i högre grad eldfarlig inrättning; 3) industriell inrättning, där ej särskild anledning till försäkrings beviljande anses förekomma; samt 4) maskiner av vad slag de vara må ävensom orgelverk i kyrka.

§ 5. Vidtager försäkringshavare förbättring å egendom, som är i bolaget försäkrad, vare berättigad att efter anmälan hos vederbörande agent, även utan att föreskriven värdering egt rum, förbättringen under byggnadstiden i annan försäkringsinrättning försäkra, dock icke för längre tid än ett år, räknat från den dag berörda anmälan skett.

§ 6. För den del av det egendom åsatta värdet, som icke blivt i bolaget försäkrad, må egendomen i annan försäkringsinrättning försäkras, men befinner den därstädes försäkrad till högre belopp, vare försäkringsrätten i bolaget förverkad, in-teckningshavarens rätt dock bevarad, på sätt i § 43 är stadgat.

§ 7. Är till försäkring anmäld egendom belägen i stad, skall agenten senast å tredje dagen efter den, då ovannämnda handlingar blivt till honom inlämnade, ej allenast på stället övertyga sig om att beskrivning och planteckning äro med verkliga förhållandet överensstämmande, samt rätta möjligen förefunna oriktigheter, utan ock föranstalta om värdering av egendomen genom nedannämnda värderingsmän. Denna värdering skall grundas på de för tiden å orten vanliga priserna på byggnadsämnen och arbeten av ifrågakomma slag ävensom å husets dåvarande skick, utan att det inflytande, som husets läge och avkastning kunna utöva på dess värde, därvid får tagas i beräkning.

§ 8. Vid inträffad meningsskiljaktighet emellan värderingsmännen bör varderas åsikt intagas i instrumentet; och vare den mening gällande, som av agenten biträdes.

§ 9. För varje värdering erhåller såväl agent som värderingsmän envar av direktionen fastställt arvode, som erlägges av försäkringstagaren.

§ 10. Till förättande av de värderingar i städerna, som omförmålas i detta reglemente, anställas i varje stad två värderingsmän jämte två suppleanter, alla edsvorne, vilka för ett år i sänder väljas av de i staden bosatte bolagsmännen. Valet, varvid de väljandes röster beräknas efter huvudtalet, förrättas inför magistraten inom November månad efter därom förut skedd kungörelse. Men inställa sig icke vid slikt val åtminstone fyra bolagsmän, eller magistraten utse både värderingsmän och suppleanter för det följande året.

§ 11. Vid skeende värderingar skola värderingsmännen på agentens kallelse infinna sig å förrättningsstället, men är någon av dem jävig, eller annars hindrad, eller agenten tillkalla någon av suppleanterne.

§ 12. Är egendom, som till försäkring anmäles, belägen på landet, skall den i § 9 omförmålda syn och värdering i närvaro av agenten föredragsmässigt verkställas av två av denne utsedda sakkunniga och värderingsmän personer. För förrättningen tillkommer agenten och värderingsmännen envar av försäkringstagaren arvode till av direktionen fastställt belopp samt dessutom skilje kostnadsersättning.

§ 13. Åtnöjes icke försäkringstagare eller direktionen med det av värderingsmännen egendomen åsatta värdet, bör dess bestämmande, där ej annan överenskommelse träffas, överlämnas åt skiljemän. Vill försäkringstagare av slikt förmån sig begagna, anmäla därom hos agenten senast å andra dagen efter det han erhållit del av förrättningsmännens utlåtande och uppgive inom åtta dagar därefter de skiljemän han utsett, varefter det åligger agenten, att då försäkringshandlingarna enligt § 12 insändas, härom hos direktionen anmäla.

§ 14. Skiljemännen tillsätts sålunda, att direktionen, själv eller genom vederbörande agent, utser två, försäkringstagaren likaledes två samt de fyra sålunda valda skiljemännen gemensamt en femte, som tillika är skiljemännens ordförande. Före sig icke minst tre av de först utsedda skiljemännen i valet av ordförande, utser magistraten i den stad, där egendomen finnes, eller, om den är belägen på landet, magistraten i närmaste stad härtill en av dem, å vilka de väljandes röster fallit.

§ 15. Sedan värdering av den till försäkring anmälda egendomen skett, åligger det agenten att med ledning av den reglementet vidfogade tariff uträkna och särskilt för varje byggnad anteckna den inträdesavgift, som av försäkringstagaren skall erläggas. Vill försäkringstagare fullfölja ansöknigen, skall han till agenten emot kvitto inbetala ett års inträdesavgift, om vars belopp han är berättigad att senast andra dagen efter värderingens slutförande hos agenten erhålla underrättelse. Försäkringshandlingarna sändas därefter av agenten jämte eget utlåtande inom tre dagar till direktionen, vilken slutliga bestämmandet av inträdesavgiftens belopp jämväl tillkommer.

§ 16. Då bruk, fabrik eller annan industriell inrättning anmäles till försäkring, bör beskrivning, förutom vad uti tillämpliga delar ovan stadgats, särskilt för varje hus, upptaga och innehålla uppgift jämväl om beskaffenheten av därstädes uppställda maskiner ävensom husets inredning. Agenten insänder genast handlingarne till direktionen, som därefter till besiktningens och värderingens förrättande utser en eller flere, helst å orten bosatte sakkunnige personer. Kostnaden för sådan besiktning och värdering gäldas av sökanden.

§ 17. Har direktionen av en eller annan orsak nedsatt inträdesavgiften, återfår sökanden, vid det försäkringsbrevet till honom utlämnas, vad han till agenten inbetalt utöver det av direktionen fastställda beloppet. Är åter avgiften av direktionen förhöjd, skall sökanden, därest han det oaktat vill i bolaget kvarstå, inbetala det bristande beloppet till agenten, som därförinnan ej må utgiva försäkringsbrevet.

§ 18. Åstundar försäkringsökanden från bolaget avgä, sedan han genom agenten erhållit kännedom om förenämnda, av direktionen fastställda förhöjning av inträdesavgiften, vare därtill berättigad, men giv sådant agenten tillkänna innan klockan sex eftermiddagen nästföljande söknedag, då all vidare försäkringsrätt för den uppgivna egendomen upphör. I detta fall ävensom då ansökt försäkring av direktionen icke bifalles, återfår sökanden den emellertid inbetalta inträdesavgiften samt vare från all vidare förbindelse och ansvarighet till bolaget, däribland även från erläggandet av tilläventyrs under försäkringstiden utskrivna extra avgift, befriad.

§ 19. Rättighet till skadeersättning inträder klockan sex eftermiddagen av den dag, då avgiften till agenten erlagts; likaså förbindelse att utgöra extra avgifter, föränledda av brandskador, som inträffat efter det försäkringsrätten inträde.

Försäkringsrätt åtnjutes för det av värderingsmännen åsatta värdet, intill dess ärendet av direktionen slutligen avgjorts och detta beslut försäkringstagaren delgivits; åliggande det likväl försäkringsökanden att inom den tid, som direktionen finner skäligt för varje särskild ort bestämma och vilken bör ingå uti det i § 12 omförmålda kvitto, hos agenten om förhållandet göra sig underrättad, vid äventyr att försäkringsrätten efter det nämnda tid tilländalupit åtnjutes endast för det av direktionen antagna beloppet, även om direktionens beslut icke blivt försäkringsökanden delgivet.

§ 20. Underlåter försäkringsökande att erlægga den av direktionen bestämda förhöjning å inträdesavgiften, åtnjute så länge underlåtelser varar försäkringsrätt endast i det förhållande, vari det inbetalda beloppet står till den av direktionen fastställda inträdesavgiften.

§ 21. Därest försäkringsökande, som i § 13 omförmåles, åtnöjes med den av direktionen fastställda inträdesavgift, vidtager försäkringsrätten så snart denna avgift av sökanden till agenten inbetalts, då jämväl försäkringsbrevet till honom utgives.

§ 22. Har i bolaget försäkrat hus genom tillbyggnad eller förändring eller till följd av på orten inträdd varaktigt prisstegring å arbete och byggnadsförnödenheter fått högre värde än det, vartill det är försäkrat, kan husets egare erhålla motsvarande förhöjning av husets försäkringsbelopp. Med ärendets behandling och erläggandet av den förhöjda avgift, som därvid kan ifrågakomma, förfares på sätt angående nytt försäkringsmeddelande är stadgat.

§ 23. Nedsättning av försäkringsbeloppet jämte motsvarande nedsättning av avgifterna beviljas delegare i bolaget på samma sätt och under enahanda villkor, som om han, efter vad i § 28 stadgas, avginge ur bolaget för den del av värdet, vilken genom nedsättningen försvinner. Är lägenheten in-tecknad, styrke egaren att den ej håftar för större skuld, än det värde, som efter nedsättningen återstår, eller vise in-teckningshavarens bifall till den åskade nedsättningen.

Oberoende av ägarens ansökan, må direktionen förordna till nedsättning av åsatt försäkringsvärde om försäkrad egendom till följd av ålder, vanvård eller andra orsaker i märklig mån under samma värde nedgått; dock skall försäkringstagare om denna åtgärd underrättas och vare berättigad att, där han med nedsättningen icke åtnöjes, överlämna sakens prövning och avgörande åt skiljemän, såsom i § 11 är sagt.

§ 24. Har annan förändring i försäkrat hus eller uti dess granskning skett av den beskaffenhet, att densamma, utan att inverka på husets försäkringsvärde, kan enligt tariffen föranledda till förhöjning eller nedsättning av inträdesavgiftens senast fastställda belopp, må den inträffade förändringen medföra sådan påföljd dock endast för hus, vars försäkringsbelopp uppgår till fyratusen mark eller därutöver. Nedsättning av avgiften sker likväl endast på försäkringstagarens därom gjorda anhållan.

§ 25. Vill bolagsman med försäkrad egendom vidtaga förändring, som kan anses öka eldfarligheten, eller önskar han begagna eller låta begagna sådan egendom till eldfarlig hantering, som ej kan anses tillhöra det ändamål, för vilket densamma är anlagd och vilket vid för-

Kristinestad, den 7 maj 1921.
Amanda Wallenius

Sålunda berättigat och värderat samt att den i instrumentet upptagna brandredskap, finnes på stället att tillgå och är i behörigt skick, intyga:

Kristinestad, den 7 maj 1921.
O. A. Ståhle.

F. L. Wikner

H. A. Gabriëlsson

De till försäkring anmälda byggnaderna, matvara det af värderingsman nen satta värdet, bestycker:

Kristinestad, den 7 maj 1921
O. A. Ståhle.

Utdräkning på årliga inträdesavgiften i Brandstadsföreningen Städernas Allmänna Brandstadsbalag, för gården i Sjukaberget i 41^{sta} kvarteret och II^{dra} stadsdelen af Kristinestad, tillhörig: Jungfru Amanda Wallenius.

Saf guldvärden från försäkring kalkyl och i mark	N ^o 1. 1800:-- 10400:-- 8600:--	N ^o 2. 300:-- 1800:-- 1500:--	Arlig inträdesavgift	
			1000 mark	1000 mark
8600	Huset N ^o 1. till 5 ^{te} klassen		6 20	
	För närhet till husen A & B, ökas avgiften med 30%		1 86	69 32
	Summa		8 06	69 32
1500	Huset N ^o 2. till 5 ^{te} klassen		6 20	
	Summa		6 20	9 30
10100	Summa årlig inträdesavgift		-	78 62

Kristinestad, den 7 maj 1921
O. A. Ståhle.

Inträdesavgiften inbetalt den 26 maj 1921
O. A. Ståhle.

$N^o 1 (1.8 \times 0.36) = -0.65 \text{ pr}$

säkringen uppgivits anmäla därom skriftligen, antingen omedelbart eller genom agenten, hos direktionen, vilken prövar om förändringen kan medgivas och om den bör föranleda till förhöjning av inträdesavgiften samt i slikt fall, sedan syn å stället efter omständigheterna förträttats, bestämmer beloppet av förhöjningen. Underlåter försäkringstagare sådant, erlågge för varje år från den tid förändringen vidtagits tills föreskriven anmälan skett fyra gånger den förhöjning i avgift, som i följd av förändringen betalas bör och vare därjämte, om eldsvåda av densamma förorsakas, underkastad den i § 42 mom. 2 stadgade påföljd.

Direktionen må jämväl i förekommande fall föreskriva husegare att inom viss tid förändra eller undanskaffa eldfarlig inrättning eller eldstad, som i förut försäkrat hus obehörigen tillkommit och prövas vara vådlig, vid äventyr att försäkringsrätten eljest upphör att vara gällande, intill dess den meddelade föreskriften blivit fullgjord.

Agenten tillhör såväl att vaka över efterlevnaden av ovan berörda föreskrifter, som ock att, då inträffad förändring hos honom tillkännagives eller han om densamma eljes erhåller kunskap, anställa syn på stället samt hos direktionen föreslå den förhöjning i årsavgiften som anses böra ega rum.

§ 24. Inom gård, vars åbyggnad, hel och hållen eller till någon del, är i bolaget försäkrad, skola finnas två brandämbär, nödigt antal stegar ävensom på landet därjämte två brandhakar. Gård i stad med boningshus av flere än en våning eller försäkrad i bolaget till högre belopp än åttatusen mark eller där någon i högre grad eldfarlig hantering bedrivs ävensom lägenhet på landet, varest ria finnes på mindre än etthundra alnars avstånd från den försäkrade åbyggnaden, bör dessutom vara försedd med en ändamålsenlig portativ slangspruta. Från dessa allmänna föreskrifter kan direktionen likväl i förekommande fall efter prövning avvika i så måtto, att direktionen må ålägga egare av gård, vars åbyggnad består av större och dyrbarare hus eller inrymmer synnerligen eldfarlig inrättning eller som är trängt bebyggd, ävensom egare av fabrik att anskaffa verksammare eldsläckningsredskap; och tillkommer det direktionen att vid försäkringens meddelande, i enlighet med dessa grunder, bestämma antalet och beskaffenheten av den redskap, som alltid bör finnas i gården, samt tillika förelägga egaren lämplig tid och vite av högst etthundra mark för anskaffandet av den sålunda nödig ansedda redskap, om vars befintlighet och duglighet bevis icke förefinnes i de inkomna försäkringshandlingarne. Vitet uttages på sätt om avgifterna i § 31 föreskrives och tillfaller bolagets kassa.

§ 25. Till utronande därav, huruvida egendom, som är i bolaget försäkrad, fortfarande har det värde, vilket åsatts densamma, och om tak, eldstäder och eldsläckningsredskap äro behörigen vidmakthållna, skall syn å densamma anställas på de tider och i den ordning, som nedanför nämnas. Denna syn, varvid även de förändringar, vilka husen möjligen undergått i hänseende till granskap, användning eller till olagligt upplag av eldfarliga ämnen o. s. v., skola anmärkas, förättas vart tionde år, men å bruk, fabrik eller i högre grad eldfarlig inrättning vart tredje år, i stad av vederbörande agent med biträde av de i § 9 omförmälda värderingsmän, samt vid syn å bruk, fabrik m. m. ävensom på landet av två utav agenten utsedda sakkunniga och trovärdiga personer i närvaro av agenten. Desiktningen och instrumentet däröver skall omfatta även den del av egendomen, vilken möjligen efter senaste syn blivit i bolaget försäkrad. Alla förändringar, vilka kunna påkalla avgiftens förhöjande eller försäkringsbeloppets nedsättning, skola även därvid anmärkas.

Syneinstrumentet bör av agenten inom åtta dagar till direktionen insändas. Finner direktionen instrumentet bristfälligt eller anledning förekomma till vidare upplysningars införande, ege direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, vartill omständigheterna föranleda.

I ersättning för sådan förrättning skall av husegare till agenten samt vartdera biträdet erläggas av direktionen fastställt arvode ävensom, då egendomen är belägen på landet, skäligt dagtraktamente samt resekostnaders ersättning. Lösen för instrumentet eger icke rum, om huset befinner till inredning och omgivningar oförändrat, men om sådana förändringar inträffat, som böra i instrumentet beskrivas och verka till förändring i årsavgiften, må agenten för varje ark av instrumentet beräkna sig tillgodo lösen med tre mark. Dessa avgifter må, i händelse av tredska, på direktionens begäran, hos vederbörande utmätas.

§ 26. Försäkringstagare, som vill ur bolaget utträda, antingen för all den egendom, varå han har försäkringsrätt, eller endast för någon del därav, give genom agenten denna sin önskan skriftligen tillkänna hos direktionen. Kan han därhos styrka att gården eller lägenheten icke är med inteckning till säkerhet för fordran besvärad, eller att samtliga inteckningshavare givit sitt samtycke till uppsägningen, eger direktionen bifalla hans ansökning, varefter han avgår ur bolaget vid räkenskapsårets slut, ifall uppsägningen skett minst en månad förut, men först vid följande årets utgång, om uppsägningen skett senare. I vardera fallet är han för hela den återstående tid, varunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att erlægga stadgad inträdes- eller årsavgift ävensom de extra avgifter, vilka till följd av under samma tid eller därförinnan inträffade brandskador kunna honom påföras, likasom han är berättigad till ersättning för brandskada, som därunder övergår den försäkrade egendomen. Innan nämnda tid tilländagått, kan uppsägningen återkallas och anses då såsom icke skedd.

§ 27. Om försäkrat hus nedtages eller flyttas till annan plats, upphör försäkringen att vara gällande.

§ 28. Förstöres försäkrad egendom på sätt i § 32 omförmäles upphör egaren att för densamma vara delegare i bolaget. Vid mindre brandskada avgår endast för den del av försäkringsbeloppet, som i ersättning tillerkänts honom.

§ 29. Den inträdesavgift, som, sedan detta reglemente trätt i gällande kraft, blivit försäkringstagare påförd, skall av honom till bolaget utgöras i fem års tid, det år, då han i bolaget inträtt, inberäk-

nat. Förhöjning å förut faststeld inträdesavgift skall likaledes i fem års tid erläggas.

Skulle reservfonden så nedgå, att dess behållna kapital, uppdebiterade men till betalning icke förfallna försäkringsavgifter, inberäknade, ej uppgår till det i mom. b § 2 föreskrivna belopp, äro alla dåvarande delegare, utan avseende å tiden då de inträtt eller antalet av de inträdesavgifter, som av dem inbetalts, skyldige att erlægga extra avgift intill dess reservfonden uppbbringats till sagda belopp. Denna extra avgift utgår efter behov årligen med antingen fulla eller halva beloppet av ett års inträdesavgift.

Ej må mer än ett års inträdesavgift under samma kalenderår delegare avfordras; ej heller inträdesavgift hos honom uttagas de år, då hel extra avgift erlågges, eller till högre belopp än hälften de år, då halv extra avgift utgöres.

Vill försäkringstagare på en gång avbörd sig avgifter för flere år, eger han tillgodoräkna sig för vad sålunda överbetalas fem procent.

§ 30. De i detta kapitel omförmälda avgifter skola, med undantag av inträdesavgiften för första året, varom särskilt är stadgat, inbetalas senast den 15 September, i Helsingfors till bolagets kassa, men i övriga städer till vederbörande agent samt, i fall egendomen är belägen på landet, till agenten i närmaste stad eller ock, om delegare så för gott finner, omedelbart till direktionen.

§ 31. Försummar försäkringstagare att avgift inom förfallotiden inbetala, värde densamma förhöjd med fem procent av dess belopp och jämte denna förhöjning, utmätt hos den försäkrade i den ordning, som om utmätning av utskylder och allmänna avgifter är särskilt stadgat; dock eger utmätning icke rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. Befinnes vid anstald utmätning bolagsman eller hans rättsinnehavare sakna all tillgång till den förfallna avgiftens erläggande, vare försäkringsrätten förlorad, därest icke vederbörande inteckningshavare eller ny egare inom tre månader, efter det de genom direktionens föranstaltande fått del av exekutors bevis över utmätningen eller ock blivit om samma utmätning av exekutor underrättade, inbetala den ogulda avgiften med sex procents ränta från förfallodagen. Brister tillgång endast för en del av avgiften, värde egendomens försäkringsbelopp i samma förhållande nedsatt, så framt icke ny egare eller inteckningshavare medels åtagen och inom nyssnämnda tid verksteld inbetalning av det bristande vinner försäkringens bibehållande vid dess fulla belopp. Uppstår vid utmätningen fråga om företrädesrätt till tillgångarna eller äro dessa upplåtna till den betalningsskyldigas borgenärer, då förhållas som lag i thy fall stadgar.

§ 32. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrad egendom, evad skadan är förorsakad genom själva branden, eller åtgärder vidtagna för densammas släckning eller hämmande, ävensom skada i följd av åkslag eller explosion, även där antändning icke egt rum. Ersättning utgives likväl icke, om skadan uppkommit genom explosion å militärens krut- eller patronförråd eller dess upplag av andra explosiva ämnen, eller om den orsakats av krig, fientligt infall, uppror, eller bombardemang, dock frikallas egaren i dessa fall från utbetalning av så stor del av alla honom påförda men ännu ej erlagda avgifter, som motsvaras av den brandskadade egendomens värde, samt vare för denna del från bolaget skild.

§ 33. Bolagsman i stad, vilken lidit brandskada, bör därom med skyndsamhet anmäla hos vederbörande agent samt så fort ske kan avlämna skriftlig uppgift på allt, som av den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, varjämte det åligger agenten att forder-sammast å stället föranstalta besiktning och värdering som i agentens närvaro förättas av de i §§ 9 och 13 omförmälda värderingsmän. Över förrättningen, varvid den brandskadade själv eller genom ombud bör närvara, skall agenten genast uppsätta ett värderingsinstrument, upptagande brandens utsträckning å tomten, beskaffenheten av brandskadan därstädes samt beloppet av den brandskadeersättning, som bör av bolaget utgivas för varje särskild del av åbyggnaden. Detta instrument jämte en noggrann berättelse över branden, den timade brandskadan och värderingens belopp skall agenten senast å åttonde dagen efter förrättningens avslutande insända till direktionen, vilken det sedan tillkommer att ofördörligen granska förrättningen i alla dess delar och över bolagets ersättningskyldighet samt försäkringshavarens rätt till ersättning besluta.

§ 34. Har försäkrat hus nedbrunnit eller så förstörts, att detsamma icke utan nybyggnad kan återupprättas, övertager bolaget vad av husets försäkrade tillhörigheter efter branden tilläventyrs kvarblivit och utbetalar till försäkrings- eller inteckningshavare dem tillkommande ersättning, dock att där grundmurar och källare kvarstå i det skick, att de befinnas fullt uppfylla sitt ändamål någon annan ersättning för dessa icke gives, än vad å dem erforderliga reparationer prövas kosta. Men skulle det, som av försäkrat hus efter branden kvarblivit befinnas i det tillstånd, att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt förra skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, vilket den skadade egendomen vid försäkringen åsatts, vadan alltså, där den försäkrade egendomens värde vid brandtillfället befinner vara högre än vid försäkringens beviljande, men försäkringstagaren icke på sätt i § 20 medgives, erhållit motsvarande förhöjning av försäkringsbeloppet, försäkringstagaren bör, såsom sin egen försäkringsgivare för det ökade värdet, i förhållande därtill taga del i skadan.

§ 35. Åtnöjes ej den brandskadade eller direktionen med besiktningsmännens utlåtande och värdering, skall där ej överenskommelse annorlunda träffas, saken av den missnöjda hänskjutas till prövning och avgörande av skiljemän; dock åligger det den brandskadade, i händelse han av en slik förmän vill sig begagna, att därom anmäla hos direktionen eller agenten senast å åttonde dagen efter den, då värderingen egt rum.

Skiljemännen, vilka tillsätts på sätt uti § 11 är stadgat, sammanträda å brandstället och pröva saken i de delar, däri missnöje emot

förrättningen anmäles, och gälle om skiljemännens dom vad i sista stycket av nämnda paragraf är sagt.

§ 36. Vid brandskada å landet skall anmälan därom ske hos agenten i närmaste stad samt värderingen förrättas i den ordning §§ 10 och 13 föreskriva, men för övrigt de om brandskadeersättning i stad gällande föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 37. Direktionen eger, sedan laglig utredning i saken vunnits, pröva och avgöra, huruvida ersättning för inträffad brandskada bör försäkringstagare tillerkännas eller icke; dock får den med direktions beslut missnöjda underkasta detsamma prövning av domstol, eller, om direktionen och försäkringstagaren därom äro ense, av skiljemän på sätt i § 11 är sagt; försäkringstagaren även obetaget att hänskjuta saken till avgörande av bolagsstämma i den ordning § 77 för sådan händelse stadgar.

§ 38. Lämningsarna efter branden skola av den brandskadade i samråd med agenten behörigen värdas intill dess ärendet om brandskadeersättningens belopp blivit slutligen avgjort; och må han under tiden ej vidtaga annan åtgärd med desamma än vad till deras värd finnes nödig. Felar den brandskadade häremot, have förverkat sin rätt att draga ärendet under skiljemäns prövning.

Vid enahanda äventyr åligger det ock honom att, om direktionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten av sin till agenten lämnade uppgift om lämningsarna efter branden. Är han frånvarande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den, som för övrigt bevakat hans rätt i saken, jämväl skyldig att slika ed avlägga, vid förenämnda påföljd om han undandrager sig edgången. Har emellertid något från förberörda uppgift avsiktligt utelämnats gottgöra försäkringstagaren bolaget fyradubbla värdet därav.

Alla de lämningar efter branden, vilka enligt besiktningsmännens utlåtande eller skiljemännens dom skola av bolaget övertagas, värde därefter forderräknat på fördelaktigaste sätt försälda för bolagets räkning.

§ 39. Sedan brandskadeersättningens belopp blivit i föreskriven ordning slutligen fastställt, skall detsamma så fort ske kan och senast inom två månader därefter till betalning utanordnas, och må därvid avdrag ske för till äventyrs ogulda inträdes och extra avgifter med iakttagande därav, att, i händelse avgifter för två eller flere år sålunda på en gång erläggas, försäkringstagaren tillkommer fem procentis årlig ränta å den del av förenämnda avgifter, som icke till betalning förfallit.

§ 40. Saknar bolagets kassa tillgång att fastställd brandskadeersättning gälda, må medel för ändamålet av direktionen upplånas. Obligationslån eller lån å längre återbetalningstid än två år må dock icke utan bolagsstämmas begivande upptagas.

§ 41. Brandskadeersättning utbetalas till försäkringshavare när styrkt blivit, att den brandskadade egendomen icke är med inteckning till säkerhet för fordran besvärad, eller ock inteckningshavaren medgivit summans lyftande. I motsatt fall innehålles vad emot den inteknade fordran svarar, vilket till inteckningshavaren utgives, därest icke jäv emot fordrans riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningsmedlen uppstår, då frågan å domstols avgörande ankommer. Är inteckningshavarens vistelseort eller han själv okänd, eller uppehåller sig inteckningshavaren utom Finland och anmäler sig icke hos direktionen inom sex månader efter det direktions kungörelse om brandskadan varit i Finlands officiella tidningar införd, eger direktionen att till försäkringshavaren eller den honom företräder utgiva medlen emot godkänd säkerhet för deras återbetalning, i fall sådan på grund av laga kraft vunnit utslag kan komma att honom åligga. Av den brandskadades bestämmande och begäran beror i varje särskilt fall, huruvida brandskadeersättning skall utbetalas ur bolagets kassa eller genom vederbörande agent, i vilket senare fall medlen av-sändas till agenten.

§ 42. Bolagsman, som lagligen övertygas att hava uppsåtligt anlagt den brand, varigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, eller eljes varit i gärningen delaktig, have förverkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan ock all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blir förvunnen att hava genom grov och uppenbar vårdslöshet med eld vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål värjemålsed honom ålagd och har han antingen gått eden eller däriifrån vunnit befrielse, eller ock avlidit före dess avläggande, eller kan edgång honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevisning ej kunnat å saken fällas, i alla dessa fall skall brandskadeersättning utgivas. Medlen utbetalas dock icke annorlunda än emot godkänd säkerhet, därest utslaget, varigenom han av en eller annan anledning frikänts, emot honom drages under högre rätts prövning.

Har försäkringshavare vidtagit i § 23 omförmäld förändring å den försäkrade egendomen utan att hava av direktionen därtill utverkat sig tillstånd, och kan det utredas att eldsvåda, som därefter övergått egendomen, i följd av sagda förändring uppkommit, have förverkat sin rätt till ersättning för den lidna skadan.

§ 43. Var hus, som genom eldsvåda skadats eller förstörts, med inteckning besvärat, njute inteckningshavaren, ånskönt bolagsman sin rätt förverkat, gottgörelse för sin fordran ur den ersättning, som eljest

bort för egendomen utgå, såframt icke motsvarande betalning erhålles av annat brandförsäkringsverk eller från annan gäldenären tillhörig egendom. Men i händelse inteckningshavare lagligen övertygats om att hava själv anlagt eller genom grov vårdslöshet vållat branden, eller har han eljes icke varit i god tro vare även han förlustig dylik rätt till gottgörelse ur brandskadeersättning.

För vad bolaget i dessa fall till inteckningshavaren utbetalt, eger bolaget hålla sig till försäkringshavaren.

§ 60. I varje stad har bolaget en agent och för honom en suppleant, vilka antagas av bolagsdelegarena i staden genom val inför magistraten, som i sådant avseende låter genom kungörelse inför sig uppkalla alla i staden bosatte delegare, varefter rösterna vid valet beräknas efter huvudtalet samt den, vilken sålunda utses till agent eller suppleant, undfår konstitutorial av direktionen. Bemälda bolagsdelegare avlöna agenten och suppleanten, på sätt de med dem kunna överenskomma, samt ansvara alla för en för de medel, agenten eller suppleanten kan omhänderfå. Har agent eller suppleant visat sig olämplig för sysslan och därigenom förlorat bolagsdelegarnes förtroende, må de inför magistrat, som för ändamålet sammankallar delegarena, skilja honom från befattningen samt därefter annan person i hans ställe utse i den ordning ovan är sagt. Visar agent eller suppleant uppenbar vårdslöshet vid handhavandet av den honom anförtrodda syssla, eller uraktlåter han att hörsamma direktions befallningar, eller finnes han i märkelig mån åsidosätta bolagets allmänna fördelar, kan även direktionen honom från hans befattning entlediga, och bolagsdelegarena i staden vare då pliktiga att annan person i hans ställe utse.

§ 61. Agent tillkommer att av bolagsmännen inom hans agentur uppbära föreskrivna avgifter enligt av direktionen tillställda debetsedlar, vilka, efter fullgjord betalning, kvitterade till den betalande avlämnas. I början av varje månad eller oftare, om direktionen så förordnar, skall agenten till direktionen insända alla de medel, som han under nästförlidne månad för bolagets räkning uppburit, jämte en specifik förteckning över desamma i två exemplar, av vilka det ena därefter till agenten återsändes, försett med kassörens kvitto och kamrerarens annotation. Vid leverering av September månads uppbörd åligger det agenten, vid äventyr av egen betalningsskyldighet, att återsända alla de debetsedlar, som vid månadens slut voro hos honom kvarliggande.

I Helsingfors stad eger agenten icke uppbära andra avgifter än den inträdesavgift, som vid ansökning om ny försäkring eller förhöjning av förut fastställt försäkringsbelopp skall för första året erläggas. Alla övriga avgifter för försäkrad egendom, belägen i sagde stad eller inom dess agentur, skola ovilkorligen inbetalas omedelbart till bolagets kassa.

§ 68. Å den utsatta dagen ega revisorerne sammanträda i direktions embetsrum. Direktionen avlämnar då till dem en skriftlig berättelse över förvaltningen under det år, varom fråga är, jämte det av kamreraren upprättade bokslutet och därtill hörande räkenskaper; varutom direktions protokoll och diarier samt alla de handlingar för övrigt, vilka revisorerne kunna för sig finna nödige, böra dem tillhandahållas. Direktions samtliga tjänstemän äro ock skyldige att tillhandagå revisorerne med de upplysningar och det biträde, som desse kunna under granskningens fortgång finna anledning att av dem an- hålla. Bolagsman är ock berättigad att under revisionens förlopp av revisorerne åska upplysningar rörande bolagets förvaltning samt skriftligen framställa de anmärkningar, vartill han kan finna sig befogad.

§ 77. Finner bolagsman sig missnöjd med någon av direktionen vidtagen åtgärd eller önskar han till bolagsstämma hänskjuta fråga om brandskadeersättning, stånde honom fritt att, även om ärendet icke upptagits i den om bolagsstämman utfärdade kungörelse, sådant till prövning vid bolagsstämma anmäla; dock åligger det honom att senast åtta dagar före bolagsstämmans början till direktionen skriftligen inlämna sina påståenden, vilka därefter av direktionen, jämte egen förklaring, överlämnas till bolagsstämma, som eger meddela den rättelse, vartill skäl möjligen förefinnes.

§ 88. Har antalet löpande försäkringar minskats till ettusen eller därunder eller har det sammanräknade beloppet av den försäkrade egendomens värde nedgått till femtio miljoner mark eller därunder, och varder ej försäkringarnas antal och värde inom ett år uppbringat över förenämnda belopp, skall bolaget upplösas och likvidation verkställas.

Har bolaget lidit förluster, för vilkas ersättande, utöver reservfonden, extra avgift, motsvarande ett års inträdesavgift, måste under tjugu år eller längre tid av delägarena erläggas, ankommer det å bolagsstämman att besluta, huruvida bolaget skall fortfara med sin verksamhet eller upplösas. Beslut om bolagets upplösning gånge likväl ej i verkställighet, där ej vid en följande bolagsstämma för detsamma avgivits minst två tredjedelar av de i frågans behandling deltagande bolagsmännens röster.

§ 89. Upplöses bolaget, fullgöra bolagsmännen ej dess mindre sin förbindelse att i enlighet med detta reglemente ersätta all den brandskada, som före upplösningen timat.

Fördelning av tilläventyrs uppkommen behållning skall ske i förhållande till de för var delägare då uppdebiterade inträdesavgifter.

ler kunskap, anställa syn på stället samt hos direktionen föreslå den förhöjning i årsavgiften, som anses böra ega rum.

§ 24. Inom gård, vars åbyggnad, hel och hållen eller till någon del, är i bolaget försäkrad, skola finnas två brandhakar. Gård i stad med boningshus af flere än en våning eller försäkrad i bolaget till högre belopp än åttatusen mark eller der någon i högre grad eldfarlig handtering bedrivs äfvensom lägenhet på landet, hvarest ria finnes på mindre än etthundra alnars afstånd från den försäkrade åbyggnaden, bör dessutom vara försedd med en ändamålsenlig portativ slangspruta. Från dessa allmänna föreskrifter kan direktionen likväl i förekommande fall efter prövning afvika i så måtto, att direktionen må ålägga egare af gård, vars åbyggnad består af större och dyrbara hus eller inrymmer synnerligen eldfarlig inrättning eller som är trängt behövd äfvensom egare af fabrikk att anskaffa

§ 30. De i detta kapitel omförmälda afgifter skola, med undantag af inträdesavgiften för första året, hvarom särskildt är stadgad, inbetalas senast den 15 September, i Helsingfors till bolagets kassa, men i öfriga städer till vederbörande agent samt, i fall egendomen är belägen på landet, till agenten i närmaste stad eller ock, om delegare så för godt finner, omedelbart till direktionen, då afgiften emottages af kassören.

§ 31. Försummar försäkringstagare att afgift inom förfallotiden inbetala, varde densamma då förhöjd med fem procent af dess belopp och jemte denna förhöjning, som äfven tillfaller bolagets kassa, utmått hos den försumlige i den ordning Kejsrerliga brefvet den 14 Juni 1834 § 1 föreskrifver, dock eger utmätning icke rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. Befinnes vid anställd utmätning bolagsman eller hans rättsinnehafvare sakna all tillgång till den förfallna afgiftens erläggande, vare försäkringsrätten förlorad, derest icke veder-

förrättningen anmäles, och gälle om skiljemännens dom vad i sista stycket av nämnda paragraf är sagt.

§ 36. Vid brandskada å landet skall anmälan därom ske hos agenten i närmaste stad samt värderingen förrättas i den ordning §§ 10 och 13 föreskriva, men för övrigt de om brandskadeersättning i stad gällande föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 37. Direktionen eger, sedan laglig utredning i saken vunnits, pröva och avgöra, huruvida ersättning för inträffad brandskada bör försäkringstagare tillerkännas eller icke; dock får den med direktions beslut missnöjda underkasta detsamma prövning av domstol, eller, om direktionen och försäkringstagaren därom äro ense, av skiljemän på sätt i § 11 är sagt; försäkringstagaren även obetaget att hänskjuta saken till avgörande av bolagsstämma i den ordning § 77 för sådan händelse stadgar.

§ 38. Lämningsarna efter branden skola av den brandskadade i

bort för egendomen utgå, såframt icke motsvarande betalning erhålles av annat brandförsäkringsverk eller från annan gäldenären tillhörig egendom. Men i händelse inteckningshavare lagligen övertygats om att hava själv anlagt eller genom grov vårdslöshet vållat branden, eller har han eljes icke varit i god tro vare även han förlustig dylik rätt till gottgörelse ur brandskadeersättning.

För vad bolaget i dessa fall till inteckningshavaren utbetalt, eger bolaget hålla sig till försäkringshavaren.

§ 60. I varje stad har bolaget en agent och för honom en suppleant, vilka antagas av bolagsdelegarena i staden genom val inför magistraten, som i sådant avseende låter genom kungörelse inför sig uppkalla alla i staden bosatte delegare, varefter rösterna vid valet beräknas efter huvudtalet samt den, vilken sålunda utses till agent eller suppleant, undfår konstitutorial av direktionen. Bemälda bolagsdelegare avlöna agenten och suppleanten, på sätt de med dem kunna

ler kunskap, anställa syn på stället samt hos direktionen föreslå den förhöjning i årsafgiften, som anses böra ega rum.

§ 24. Inom gård, hvars åbyggnad, hel och hällen eller till någon del, är i bolaget försäkrad, skola finnas två brandämbar, nödigt antal stegar äfvensom på landet derjemte två brandhakar. Gård i stad med boningshus af flere än en våning eller försäkrad i bolaget till högre belopp än åttatusen mark eller der någon i högre grad eldfarlig handtering bedrivs äfvensom lägenhet på landet, hvarest ria finnes på mindre än etthundra alnars afstånd från den försäkrade åbyggnaden, bör dessutom vara försedd med en ändamålsenlig portativ slangspruta. Från dessa allmänna föreskrifter kan direktionen likväl i förekommande fall efter prövning afvika i så mätto, att direktionen må ålägga egare af gård, hvars åbyggnad består af större och dyrbara hus eller inrymmer synnerligen eldfarlig inrättning eller som är trängt bebyggt, äfvensom egare af fabrik att anskaffa verktyg äldsläckningsredskap; och tillkommer det direktionen att vid försäkringens meddelande, i enlighet med dessa grunder, bestämma antalet och beskaffenheten af den redskap, som alltid bör finnas i gården, samt tillika förelägga egaren lämplig tid och vite af högst etthundra mark för anskaffandet af den sålunda nödig ansedda redskap, om hvars befintlighet och duglighet bevis icke förefinnes i de inkomna försäkringshandlingarne. Vitet uttages på sätt om afgifterna i § 31 föreskrifves och tillfaller bolagets kassa.

§ 25. Till utrönande deraf, huruvida egendom, som är i bolaget försäkrad, fortfarande har det värde, hvilket åsatts densamma, och om tak, eldstäder och eldsläckningsredskap äro behörigen vidmakthållna, skall syn å densamma auställas på de tider och i den ordning, som nedanföre nämnas. Denna syn, hvarvid äfven de förändringar, hvilka husen möjligen undergått i hänseende till granskap, användning eller till olagligt upplag af eldfarliga ämnen o. s. v., skola anmärkas, förrättas hvar tionde år, men å bruk, fabrik eller i högre grad eldfarlig inrättning hvar tredje år, i stad af vederbörande agent med biträde af de i § 9 omförmälda värderingsmän samt vid syn å bruk, fabrik m. m. äfvensom på landet af två utaf agenten utsedde, å orten bosatte sakkunnige och trovärdige personer i närvaro af agenten eller, derest han är förhindrad, af den han eller direktionen dertill förordnat. Besigtningen och instrumentet deröver skall omfatta äfven den del af egendomen, hvilken möjligen efter senaste syn blifvit i bolaget försäkrad. Alla förändringar, hvilka kunna påkalla afgiftens förhöjande eller försäkringsbeloppets nedsättning, skola äfven dervid anmärkas.

Syneinstrumentet bör af agenten till direktionen insändas. Finner direktionen instrumentet bristfälligt eller anledning förekomma till vidare upplysningars införande, ege direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, hvartill omständigheterna föranleda.

I drsättning för sådan förrättning skall af husegare erläggas till agenten fyra samt till hvartdera biträdet två mark äfvensom, då egendomen är belägen på landet, skiligt dagtraktamente samt resekostnadsersättning. Lösen för instrumentet eger icke rum, om huset befinner till inredning och omgifningar oförändradt, men om sådana förändringar inträffat, som böra i instrumentet beskrivas och verka till förändring i årsafgiften, må agenten för hvarje ark af instrumentet beräkna sig till godo lösen med två mark. Dessa afgifter må, i händelse af tredska, på direktionens begäran, hos vederbörande utmätas.

§ 26. Försäkringstagare, som vill ur bolaget utträda, aningen för all den egendom, hvarå han har försäkringsrätt, eller endast för någon del deraf, gifve genom agenten denna sin önskan skriftligen tillkänna hos direktionen. Kan han derhos styrka att gården eller lägenheten icke är med inteckning till säkerhet för fordran besvärad, eller att samtliga inteckningshavare gifvit sitt samtycke till uppsägningen, eger direktionen bifalla hans ansökning, hvarefter han afgår ur bolaget vid räkenskapsårets slut, ifall uppsägningen skett minst en månad förut, men först vid följande årets utgång, om uppsägningen skett senare. I hvartdera fallet är han för hela den återstående tid, hvarunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att erlägga stadgad inträdes- eller årsafgift äfvensom de extra afgifter, hvilka till följd af under samma tid eller derförinnan inträffade brandskador kunna honom påföras, likasom han är berättigad till ersättning för brandskada, som derunder öfvergår den försäkrade egendomen. Innan nämnda tid tilländagätt, kan uppsägningen återkallas och anses då såsom icke skedd.

§ 27. Om försäkradt hus nedtages eller flyttas till annan plats, upphör försäkringen att vara gällande.

§ 28. Förstöres försäkrad egendom på sätt i § 32 omförmäles, upphör egaren att för densamma vara delegare i bolaget. Vid mindre brandskada afgår han endast för den del af försäkringsbeloppet, som i ersättning tillerkänts honom.

§ 29. Den inträdesafgift, som, sedan detta reglemente trädt i gällande kraft, blifvit försäkringstagare påförd, skall af honom till bolaget utgöras i fem års tid, det år, då han i bolaget inträdt, inberäknadt. Förhöjning å förut fastställd inträdesafgift skall likaledes i fem års tid erläggas.

Skulle reservfonden så nedgå, att dess behållna kapital, grundfonden oberäknad, ej uppgår till två procent af bolagets ansvarssumma, äro alla dåvarande delegare, utan afseende å tiden då de inträdt eller antalet af de inträdesafgifter, som af dem inbetalts, skyldige att erlägga extra afgift intill dess reservfonden uppbörings till sagda belopp. Denna extra afgift utgår efter behof årligen till lika belopp med eller salfven af ett års inträdesafgift.

Ej må mer än ett års inträdesafgift under samma kalenderår afföras; ej heller inträdesafgift hos honom uttagas de år, då hel extra-afgift erlägges, eller till högre belopp än hälften de år, då half extra-afgift utgöres.

Vill försäkringstagare på en gång afbörda sig afgifter för flere år, eger han tillgodoräkna sig för hvad sålunda öfverbetalas fem procent för.

§ 30. De i detta kapitel omförmälda afgifter skola, med undantag af inträdesafgiften för första året, hvarom särskildt är stadgad, inbetalas senast den 15 September, i Helsingfors till bolagets kassa, men i öfriga städer till vederbörande agent samt, i fall egendomen är belägen på landet, till agenten i närmaste stad eller ock, om delegare så för godt finner, omedelbart till direktionen, då afgiften emottages af kassören.

§ 31. Försummar försäkringstagare att afgift inom förfallotiden inbetala, värde densamma då förhöjd med fem procent af dess belopp och jemte denna förhöjning, som äfven tillfaller bolagets kassa, utmätt hos den försumlige i den ordning Kejslerliga brefvet den 14 Juni 1834 § 1 föreskrifver, dock eger utmätning icke rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. Befinnes vid anställd utmätning bolagsman eller hans rättsinnehafvare sakna all tillgång till den förfallna afgiftens erläggande, vare försäkringsrätten förlorad, derest icke vederbörande inteckningshafvare eller ny egare inom tre månader, efter det de genom direktionens föranstaltande fått del af exekutors bevis öfver utmätningen eller ock blifvit om samma utmätning af exekutor underrättade, inbetala den ogulda afgiften med sex procents ränta från förfalldagen. Brister tillgång endast för en del af afgiften, värde egendomens försäkringsbelopp i samma förhållande nedsatt, så fram icke ny egare eller inteckningshafvare medelst åtagen och inom nyssnämnde tid verkställd inbetalning af det bristande vinner försäkringens bibehållande vid dess fulla belopp. Uppstår vid utmätningen fråga om företrädesrätt till tillgångarne eller äro dessa upplåtna till den betalningsskyldiges borgenärer, då förhålles som lag i thy fall stadgar.

Vill bolagsman inbetala en del, större eller mindre, af afgift, som är till betalning förfallen, vare detta honom obetaget, men med det bristande förhålles på sätt här ofvan stadgas. Sådant ofullständig betalning behöfver likväl endast på sjelfva förfalldagen emottagas.

§ 32. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrad egendom ehvad skadan är förorsakad genom sjelfva branden, åtgärder vidtagna för densammans släckning eller hämmande, äfvensom skada i följd af åskslag eller explosion, äfven der antändning icke egt rum. Men är skadan förorsakad af explosion å militärens krut- eller patronförråd och har antändning icke egt rum eller inträffar brandskada under krig och har sin orsak uti vidtagna anfalls- eller försvarsåtgärder, gifver bolaget icke ersättning; dock frikallas egaren i detta fall från utbetalningen af så stor del af alla honom påförda men ännu ej erlagda afgifter, som motsvaras af den brandskadade egendomens värde, samt vare för denna del från bolaget skild.

§ 33. Bolagsman i stad, hvilken lidit brandskada, bör derom anmäla hos vederbörande agent samt tillika aflemla skriftlig uppgift på allt, som af den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, hvarefter det åligger agenten att fördersammast föranstalta besigtning och värdering å stället, att i agentens öfvervaro förrättas genom de värderingsmän, hvilka i §§ 9 och 13 omförmälas. Öfver förrättningen, hvarvid den brandskadade sjelf eller genom ombud bör närvara, skall agenten genast uppsätta ett värderingsinstrument, upptagande brandens utsträckning å tomt, beskaffenheten af brandskadan derstädes samt beloppet af den brandskadeersättning, som bör af bolaget utgifvas för hvarje särskild del af åbyggnaden. Detta instrument jemte en noggrann berättelse öfver branden, den timade brandskadan och värderingens belopp skall agenten senast å åttonde dagen efter förrättningens afslutande insända till direktionen, hvilken det sedan tillkommer att ofördröjligen granska förrättningen i alla dess delar och öfver bolagets ersättningskyldighet samt försäkringshafvarens rätt till ersättning besluta.

§ 34. Har försäkradt hus nedbrunnit eller så förstörts, att detsamma icke utan nybyggnad kan återupprättas, eller fär den brandskadade byggnaden, enligt gällande byggnadsordning, icke mera å samma plats kvarstå, då öfvertager bolaget hvad af husets försäkrade tillhörigheter efter branden tilläventyrs kvarblifvit och utbetalar till försäkrings- eller inteckningshafvare dem tillkommande ersättning, dock att der grundmurar och kallare kvarstå i det skick att de befinnas fullt uppfylla sitt ändamål samt få å samma plats bibehållas, någon annan ersättning för dessa icke gifves, än hvad å dem erforderliga reparationer prövas kosta. Men skulle det, som af försäkradt hus efter branden kvarblifvit, befinnes i det tillstånd att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt förra skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, hvilket den skadade egendomen vid försäkringen åsatts.

§ 35. Atnöjes ej den brandskadade eller direktionen med besigtningssmännens utlåtande och värdering, må saken af den missnöjde hänskjutas till prövning och afgörande af kompromiss; dock åligger det den brandskadade, i händelse han af en slik förmån vill sig begagna, att derom anmäla hos direktionen eller agenten senast å åttonde dagen efter den, då värderingen egt rum.

Kompromissen tillsättes på sätt uti § 11 är stadgad, sammanträder å brandstället och pröfar saken i de delar, deri missnöje emot förrättningen anmäles, hvarefter vid kompromissens utslag i de tvistiga delarna kommer att förblifva.

§ 36. Vid brandskada å landet skall anmälan derom ske hos agenten i närmaste stad samt värderingen förrättas i den ordning §§ 10 och 13 föreskriva, men för övrigt de om brandskadeersättning i stad gällande föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 37. Direktionen eger, sedan laglig utredning i saken vunnits, pröva och afgöra, huruvida ersättning för inträffad brandskada bör försäkringstagare tillerkännas eller icke; dock får den med direktionens beslut missnöjde underkasta detsamma prövning af domstol eller kompromiss, honom äfven obetaget att hänskjuta saken till afgörande af bolagsstämma i den ordning § 77 för sådan händelse stadgar.

§ 38. Lemningarne efter branden skola af den brandskadade i samråd med agenten behörigen vårdas intill dess ärendet om brandskadeersättningens belopp blifvit slutligen afgjort; och må han under tiden ej vidtaga annan åtgärd med desamma än hvad till deras vård befinnes nödigt. Felar den brandskadade häremot, hafve förvärvat sin rätt att draga ersättningsärendet under gode mäns pröfning.

Vid enahanda äfventyr åligger det ock honom att, om direktionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten af sin till agenten lemnade uppgift om lemningsarne efter branden. Är han frånvarande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den, som för öfrigt bevakat hans rätt i saken, jemväl skyldig att slik ed aflägga, vid förenämnda påföljd om han undandraget sig edgången. Har emellertid något från förberörda uppgift afsigtligen utelemnats, godtgöre försäkringstagaren bolaget fyradubbla värdet deraf.

Alla de lemningar efter branden, hvilka enligt besigtningensmännens utlåtande eller kompromissens utslag skola af bolaget öfvertagas, varde derefter forderrast på fördelaktigaste sätt försälda för bolagets räkning.

§ 39. Sedan brandskadeersättningens belopp blifvit i ofvan föreskrifven ordning slutligen fastställt, utbetalas ersättningen ofördröjligen efter afdrag af ej mindre det, som den brandskadade möjligen är bolaget skyldig i oguldna inträdes- och extra-afgifter, utan ock den brandskadades egen andel i ersättningen för skada å eget och annans hus i och för den brand, hvarvid han skadan led. Härvid iakttages att, der afgifter för två eller flere år sålunda på en gång till bolaget erläggas, ränta å sådana medel ersättes den brandskadade med fem procent för året.

§ 40. Saknar bolagets kassa tillgång att fastställd brandskadeersättning gälda, må medel för ändamålet af direktionen upplånas. Obligationslån eller lån å längre återbetalningstid än två år må dock icke utan bolagsstämmas begifvande upptagas. Intill dess erforderliga medel anskaffats, eger direktionen till den, som är berättigad att brandskadeersättning lyfta, eller till ordres i bolagets namn utfärda skuldförbindelser å ersättningens belopp, lydande efter önskan å större eller mindre summor, dock ej under femhundra mark, att jemte ränta efter fem för hundra om året å viss dag senast ett år efter utgifvandet infrias. Varder dylik förbindelse ej på förfalldagen hos direktionen till inlösen företedd, upphör den att derefter löpa med ränta.

§ 41. Brandskadeersättning utbetalas till försäkringshafvaren när styrkt blifvit att den brandskadade egendomen icke är med inteckning till säkerhet för fordran besvärade, eller ock inteckningshafvaren medgifvit summans lyftande. I motsatt fall innehålles hvad emot den intecknade fordran svarar, hvilket till inteckningshafvaren utgifves, derest icke jäf emot fordrans riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningsmedlen uppstår, då frågan å domstols afgörande ankommer. Är inteckningshafvarens vistelseort eller han sjelf okänd, eller uppehåller sig inteckningshafvaren utom Finland och anmäler sig icke hos direktionen inom sex månader efter det direktionens kungörelse om brandskadan varit i Finlands officiella tidningar införd, eger direktionen att till försäkringshafvaren eller den honom företräder utgifva medlen emot godkänd säkerhet för deras återbetalning, i fall sådan på grund af laga kraft vunnet utslag kan komma att honom åligga. Af den brandskadades bestämmande och begäran beror i hvarje särskildt fall, huruvida brandskadeersättningen skall utbetalas ur bolagets kassa eller genom vederbörande agent, i hvilket senare fall medlen afsändas till agenten.

§ 42. Bolagsman, som lagligen öfvertygas att hafva uppsätligen anlagt eller anlagga lätit den brand, hvarigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, hafve förverkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan ock all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blifver förvunnen att hafva genom grof och uppenbar vårdslöshet med eld vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål värjemålsed honom ålagd och har han antingen gått eden eller derifrån vunnit befrielse, eller ock aflidit före dess afläggande, eller kan edgång honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevisning ej kunnat åt saken fällas, i alla dessa fall skall brandskadeersättning utgifvas. Medlen utbetalas dock icke anorlunda än emot godkänd säkerhet, derest utslaget, hvarigenom han af en eller annan anledning frikänts, emot honom drages under högre rätts pröfning.

Har försäkringshafvare vidtagit i § 23 omförmäld förändring å den försäkrade egendomen, utan att hafva af direktionen dertill utverkat sig tillstånd, och kan det utredas att eldsvåda, som derefter öfvergått egendomen, i följd af sagde förändring uppkommit, hafve förverkat sin rätt till ersättning för den lidna skadan.

§ 43. Var hus, som genom eldsvåda skadats eller förstörts, med inteckning besväradt, njute inteckningshafvaren, änskönt bolagsman sin rätt förverkat, godtgörelse för sin fordran ur den

ersättning, som eljest bort för egendomen utgå, såframt icke motsvarande betalning erhålles af annat brandförsäkringsverk eller från annan gäldenären tillhörig egendom. Men i händelse inteckningshafvare lagligen öfvertygats om att hafva sjelf anstiftat eller vållat branden eller deri varit delaktig, vare äfven han förlustig dylik rätt till godtgörelse ur brandskadeersättning.

För hvad i bolaget i dessa fall till inteckningshafvare utbetalt, eger bolaget hålla sig till försäkringshafvaren.

§ 60. I hvarje stad har bolaget en agent och, der så erfordras, för honom äfven en suppleant, hvilka astagas af bolagsdelegarene i staden genom val inför magistraten, som i sådant afseende låter genom kungörelse inför sig uppkalla alla i staden bosatte delegare, hvarefter rösterna vid valet beräknas efter hufvudtalet samt den, hvilken sålunda utses till agent eller suppleant, undfår konstitutorial af direktionen. Bemålde bolagsdelegare aflöna agenten och suppleanten, på sätt de med dem kunna öfverenskomma, samt ansvara alla för en för de medel, agenten eller suppleanten kan omhänderfå. Har agent eller suppleant förlorat bolagsdelegarenes förtroende, må de utan vidare omgångar skilja honom från befattningen samt anmäla då hos direktionen annan person i den afgångnes ställe. Visar agent eller suppleant uppenbar värdslöshet vid handhavandet af den honom anförtrodda syssla, eller uraktlåter han att hörsamma direktionens befallningar, eller befinnes han i märkelig mon åsidosätta bolagets allmänna fördelar, kan äfven direktionen honom från hans befattning entlediga, och bolagsdelegarene i staden vare då pligtige att annan person i hans ställe utse.

§ 61. Agent tillkommer att af bolagsmännen inom hans agentur uppbära föreskrifna afgifter enligt af direktionen utställda debetsedlar, hvilka, efter fullgjord betalning, qvitterade till den betalande aflemnas. I början af hvarje månad eller oftare, om direktionen så förordnar, skall agenten till direktionen insända alla de medel, som han under nästförlidne månad för bolagets räkning uppburit, jemte en specifik förteckning öfver desamma i två exemplar, af hvilka det ena derefter till agenten återsändes, försedt med kassörens qvitto och kamrerarens annotation. Vid levereringen af September månads uppbörd åligger det agenten, vid äfventyr af egen betalningsskyldighet, att återsända alla de debetsedlar, som vid månadens slut voro hos honom kvarliggande.

I Helsingfors stad eger agenten icke uppbära andra afgifter än den inträdesafgift, som vid ansökning om ny försäkring eller förhöjning af förut fastställt försäkringsbelopp skall för första året erläggas. Alla öfriga afgifter för försäkrad egendom, belägen i sagde stad eller inom dess agentur, skola ovilkorligen inbetalas omedelbart till bolagets kassa.

§ 68. Å den utsatta dagen ega revisorerne sammanträda i direktionens ebetsrum. Direktionen aflemnar då till dem en skriftlig berättelse öfver förvaltningen under det år, hvarom fråga är, jemte det af kamreraren upprättade bokslutet och dertill hörande räkenskaper; hvarutom direktionens protokoll och diarier samt alla de handlingar för öfrigt, hvilka revisorerne kunna för sig finna nödige, böra dem tillhandahållas. Direktionens samtliga tjänstemän äro ock skyldige att tillhandagå revisorerne med de upplysningar och det biträde, som desse kunna under granskningens fortgång finna anledning att af dem anhålla. Bolagsman är ock berättigad att under revisionens förlopp af revisorerne åska upplysningar rörande bolagets förvaltning samt skriftligen framställa de anmärkningar, hvartill han kan finna sig befogad.

§ 77. Finner bolagsman sig missnöjd med någon af direktionen vidtagen åtgärd eller önskar han till bolagsstämman hänskjuta fråga om brandskadeersättning, stående honom fritt att, äfven om ärendet icke upptagits i den om bolagsstämman utfärdade kungörelse, sådant till pröfning vid bolagsstämman anmäla; dock åligger det honom att senast åtta dagar före bolagsstämmans början till direktionen skriftligen inlemna sina påståenden, hvilka derefter af direktionen, jemte egen förklaring, öfverlemnas till bolagsstämman, som eger meddela den rättelse, hvartill skäl möjligen förefinnes.

§ 88. Skulle till följd af delegares afgång ur bolaget eller försäkringsbeloppens nedsättning sammanräknade värdet af den återstående i bolaget försäkrade egendomen nedgå till femtio millioner mark eller derunder, eller har bolaget lidit förluster, för hvilka ersättande utöfver bolagets reservfond extra afgift, motsvarande ett års inträdesafgift måste under tjugu år eller längre tid af bolagsmännen utgöras ankommer det på ordinarie eller extra bolagsstämman att besluta huruvida bolaget skall fortfara eller upphöra. Beslut om bolagets upplösning gånge likväl ej till verkställighet, derest icke detsamma vid en följande bolagsstämman biträdades af minst två tredjedelar af de i beslutet deltagande rösterna.

§ 89. Upplöses bolaget, fullgöre bolagsmännen ej dess mindre sin förbindelse att i enlighet med detta reglemente ersätta all den brandskada, som före upplösningen timat.